

ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОПРЕПАРАТІВ ТА ГОМЕОПАТИЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ТЕРАПІЇ МАСТОПАТІЇ

Т. О. Марфутіна, Л. І. Вишневська, С. С. Зуйкіна

Кафедра аптечної технології ліків ім. Д.П. Сала

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

atl@ukrfa.kharkov.ua

Вступ. Мастопатія – поширене захворювання жінок працездатного віку, що значно знижує якість їх життя. Статистика свідчить, що мастопатія зустрічається у 60-90 % жінок переважно у віці 30-50 років.

Методи досліджень. Аналіз номенклатури фітопрепаратів та гомеопатичних лікарських засобів для лікування хворих на мастопатію на вітчизняному фармацевтичному ринку.

Результати досліджень. У результаті аналізу вітчизняного фармацевтичного ринку встановлено, що для негормонального лікування мастопатії використовують вітамінотерапію. Усім пацієнткам з мастопатією призначають вітаміни групи В, А та Е; препарати йоду (Йодомарин, Йод-актив, Кламин), що сприяють зниженню проліферативної активності тканин і регулюють функцію щитовидної залози. Перед їх призначенням обов'язково потрібна консультація ендокринолога для виявлення протипоказань, зокрема патології щитовидної залози (гіпертиреоз, аутоімунний тиреоїдит). При мастопатії, викликаній психологічними чинниками, призначають заспокійливі засоби природного походження (настоянку кропиви собачої, валеріани, півонії та ін.) та сеанси психотерапії. З метою знеболення призначають нестероїдні протизапальні препарати. Доволі широкого застосування при лікуванні мастопатії набули гомеопатичні препарати (Ременс, Мастодинон, Циклодинон, Мамоклам). Їх лікувальний ефект базується на зниженні рівня пролактину в крові, що призводить до ліквідації патологічних процесів в молочній залозі при гіперпролактинемії.

Одним з найбільш ефективних засобів для лікування мастопатії є комбінований препарат Мастодинон, що містить витяжки з прутняка звичайного

(*Agnus castus*), стеблелиста василистникоподібного (*Cyclamen thalictroides*), фіалки альпійської (*Cyclamen europaeum*), грудощника гіркого (*Ignatia*), касатика різнобарвного (*Iris versicolor*), лілії тигрової (*Lilium tigrinum*). Мастодинон має комплексну дію: допамінергічну, завдяки чому знижується продукція пролактину; в результаті усунення гіперпролактинемії нормалізується продукція гонадотропних гормонів гіпофізом, що сприятливо впливає на функцію яєчників і призводить до усунення недостатності функції жовтого тіла і пов'язаного з цим безпліддя. У терапії мастопатії широко застосовуються фітозбори, до складу яких входить трава деревію, трава хвоща польового, ягоди ялівцю, стовпчики з приймочками кукурудзи, трава фіалки триколірної, трава звіробою, листя подорожника, кореневища з коренями валеріани, листя кропиви, трава причепи, плоди шипшини. При лікуванні мастопатії застосовують фітогормони - складні сполуки рослинного походження, які за структурою і дією схожі зі статевими гормонами. У великій кількості вони містяться в сої, пророслих зернах пшениці, корінні петрушки. Ефект фітоестрогенів при лікуванні мастопатії пов'язаний з їх гормональною активністю, а також зі здатністю блокувати активність ферменту жирової тканини ароматази (даний фермент найбільш ефективний у хворих на ожиріння), яка бере участь у перетворенні андрогенів в естрогени.

Отже, аналіз номенклатури фітопрепаратів та гомеопатичних лікарських засобів свідчить, що вітчизняний арсенал ліків не забезпечує потребу хворих на мастопатію.

Висновки. Проаналізовано ринок препаратів на основі лікарської рослинної сировини, що використовуються в алопатії та гомеопатії для лікування мастопатії. З метою розширення асортименту ліків для терапії вказаної патології проводяться технологічні дослідження по розробці оригінального вітчизняного препарату на основі лікарської рослинної сировини петрушки посівної, календули лікарської, валеріани лікарської, лілії тигрової.